

Revista de Girona

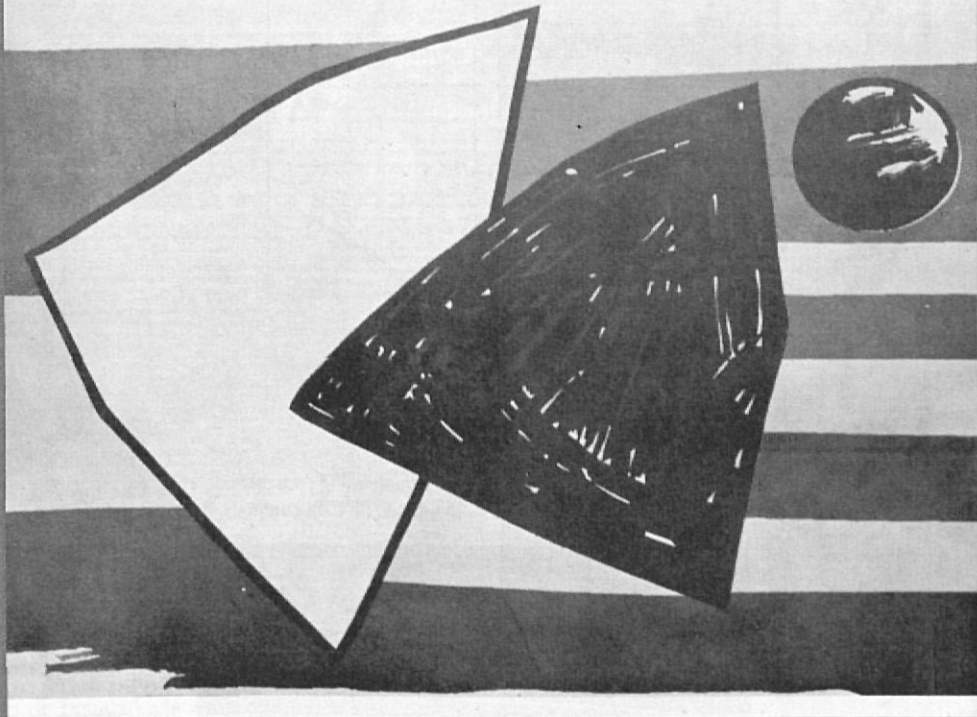
•Joan Ribas•

PRESENCIA

N.º 204. Año V
31 Mayo 1969
precio: 8 pessetas

HOMENATGE
A CATALUNYA

Calder

JOSEP MA. CORREDOR
MAURICI SERRAHIMA

(
L'aventura
econòmica
de PRESENCIA
)

Quan ens vàrem fer càrrec de **PRESENCIA** ja es portaven publicats els cent primers números. Això vol dir que tenia una existència de dos anys. Era una empresa periodística que funcionava amb un únic propietari legal, i administrador: el senyor Manuel Bonmatí i Romaguera.

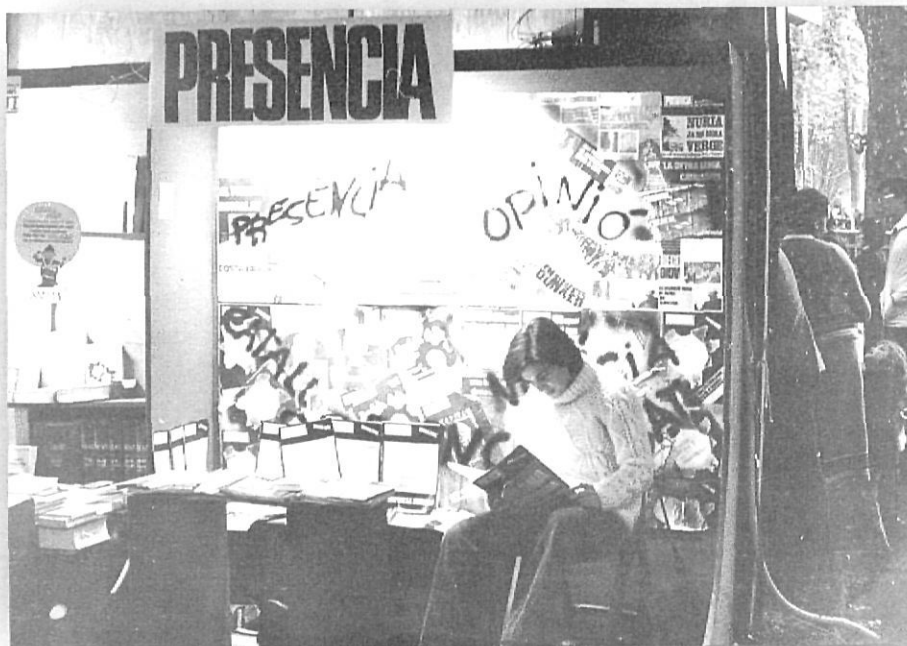
El senyor Bonmatí era agent de Canvi i Borsa i tenia instal·lada l'oficina a la plaça del Vi, justament on comença el carrer de Ciutadans. Era un despatx peculiar, molt petit, on el titular solia escriure dempeus, picant en una vella màquina «Remington». Tot l'entorn respirava un aire antic, amb munts de papers repartits a tot arreu, i amb clientela fixa que hi anava a tallar el cupó dels seus rèdits.

Els segells i les etiquetes de les primeres trameses als subscriptors es fixaren en un habitatge particular i amb l'ajut de les famílies dels redactors. I en arribar les primeres factures de la impremta, alguns membres de la nova redacció avançaren els diners necessaris per pagar-les.

El dispendi, però, no era important, tot i considerant l'època. Editar la revista, amb mil exemplars, compondre-la, fer els clixés

de les fotografies inclosa la de portada, imprimir-ho i enquadrar-ho, costava unes 7.600 pessetes, tot plegat. Val a dir que l'impressor, Jaume Curbet, feia un preu guiat pel seu entusiasme i les ganes de tirar endavant la revista, i no pas per criteris mínimament econòmics. Tot el cost de la publicació sortia a unes vuit pessetes per exemplar, perquè, ultra el preu de la impremta, ningú no cobrava res més.

Sortir setmana darrera setmana, durant tota la llarga època que va anar des del número 101 fins al tancament per ordre del Ministeri, no va suposar pagar cap salari ni emolument econòmic. No cobrava res el director, ni existia gerent, ni cobraven els col·laboradors, els redactors habituals ni els corresponents de fora (Barcelona, París,

Una parada de promoció del setmanari a la Devesa de Girona.

A baix, un cartell de propaganda de 1967, davant d'un dels «bolets» de la futura plaça de Catalunya.

FER UN SETMANARI «DE FRANC»

En realitat, l'única oficina de **PRESENCIA** en els seus primers números va ser el talonari de xecs bancaris del senyor Bonmatí. Quan era necessari, ell pagava. I si hi havia alguna cosa a cobrar —que eren ben poques— procurava cobrar-la... si se'n recordava i li deixaven.

De manera que en rebre l'encàrrec d'administrar el setmanari no vàrem trobar organització de cap mena. No hi havia papers administratius, llevat d'una relació de subscriptors. D'anunciant no n'hi havia pràcticament cap. Tampoc no hi havia diners, ni comptes oberts en cap establiment bancari.

En sortir al carrer el primer número dirigit per Narcís-Jordi Aragó, encara no existia ni la més mínima estructura administrativa. I l'import que va aportar el bisbe de Girona per adquirir el control del setmanari, serví a Manuel Bonmatí per pagar sancions del «Ministeri d'Informació i Turisme» i altres despeses de l'equip anterior. Nosaltres no vàrem veure ni un duro.

etc.). Tampoc l'equip econòmic no va cobrar mai, fins que més endavant es va contractar una secretària a jornada sencera —la Pilar— que cobrava escassament el salari mínim legal.

Amb aquestes condicions, no era difícil d'administrar **PRESENCIA**. El treball físic de les trameses es va fer primerament en col·laboració amb una agència de publicitat establerta al carrer de Barcelona, fins aconseguir un local fix, tot primer al carrer del Nord i després al carrer d'Anselm Clavé. Allà es va concentrar, en un local de menys de quaranta metres quadrats, tota l'estructura administrativa i redaccional d'una revista que «preocupava» tant les autoritats. Molta feina, però, es feia des del domicili particular de Narcís-Jordi Aragó, que hi dedicava els cinc sentits.

ELS SUBSCRIPTORS

Jordi Soler va compondre el primer «Butlletí de subscriptor» amb la

seva habitual genialitat. Els escampàrem tot primer entre amics i coneguts, i després –amb la guia telefònica a la mà– a gent de Girona i de les comarques que suposàvem interessats a subscriure's. Ningú no va facilitar llistes. En aquella època no hi havia partits polítics ni tan sols associacions de determinats colors, que permetessin intuir una mínima concordància d'intencions. Aviat vàrem tenir sorpreses: moltes altes voluntàries, algunes de Barcelona –com la de Jaume Ministral, la de Raimon, i d'altres, i algunes de més lluny, com el «Centre de Lectura de Reus».

També anècdotes curioses. A un amic, que era delegat de «la Caixa» a una població de la Selva, li enviàrem un butlletí de subscriptor. Al cap de poques hores ens contestava amb una telegrama urgent: «Por favor, no me suscribas a PRESENCIA. Gracias». Ser subscriptor d'un setmanari inquietant podia fer trontollar l'estabilitat laboral... «El Círculo Catalán de Madrid» va contestar: «No nos interesa esta revista, ni queremos recibirla para nada».

No ho veien gens clar...

LA SOCIETAT ANÒNIMA

Paral·lelament, s'iniciaren els tràmits per a què l'edició fos a càrrec de la societat «PRESENCIA, SA» que ja havia constituït el senyor Bonmatí amb familiars seus. Ell havia rebut amenaces per part del Govern Civil de destinar-lo a les Illes Canàries, ja que els agents del Canvi i Borsa tenien la condició de funcionari públic i un trasllat forçós no era difícil de decretar. Això, si no canviava la línia editorial del setmanari.

A les accions de Bonmatí s'hi afegiren les del representant del Bisbat de Girona –que era el senyor Vallès, director de Banca Catalana a la ciutat– i després les aportacions de mil pessetes de la subscripció oberta.

La subscripció popular va permetre reequilibrar l'economia del setmanari i, sobretot, pagar les sancions que continuava imposant el Ministeri d'Informació i Turisme. Arribaven puntuals cada trimestre –més o menys– amb imports de 25.000 i 50.000 pessetes cadascuna, quantitats enormes per l'època. Es va fer front a totes les sancions amb fons propis del setmanari, encara que la gent pensava que el senyor Bonmatí les continuava pagant de la seva butxaca...

El drama fort s'originava cada vegada que s'havia de modificar el contingut del setmanari, en portar-lo a la Delegació del Ministeri,

PRESENCIA

UN SETMANARI VALENT, compromès AMB ELS problemes d'avui i del nostre país.

CONTRA L'IMMOBILISME i contra l'ensopiment embolicat AMB paper DE diari:

DONEM-NOS LES MANS doneu-nos LA VOSTRA confiança

FEM UN PONT AL DIÀLEG

CAL DIR QUE NO PERTANYEM A CAP entitat, NI A CAP grup de pressió ?

SUBSCRIVIU-VOS a PRESENCIA

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Em dic

Visc a

- M'interessa una subscripció anual (52 números, 415 ptes.)
 M'interessa una subscripció semestral (26 números, 210 ptes.)
 Voldria tenir més informació sobre **PRESENCIA**

Adreces d'alguns amics, als quals pot interessar també **PRESENCIA**

.....

A les planes de PRESENCIA trobareu nous amics. La seva presentació és digna, neta i agradable. El seu contingut sempre és interessant.

Un butlletí de subscripció de 1967, dissenyat per Jordi Soler.

abans de la seva difusió. El delegat amenaçava amb el segrestament de tots els exemplars, si no es modificava aquest o aquell paràgraf. Suposava desenquadrant tota l'edició, canviar una pàgina, fer-la nova i tornar-ho a enquadrar tot. Una feia terrible per a la impremta, que la feia amb un cost irrisori, i amb tota diligència per poder repartir puntualment el número. El lector no s'assabentava d'aquesta trista situació, molt pitjor encara que les sancions econòmiques.

Cada any **PRESENCIA**, SA convocava l'assemblea general d'accionistes, com marca la Llei. El Govern Civil solia enviar-hi policies de paísà com a observadors, que manllevaven el seu «informe». Els assistents coneixien prou bé que la realitat econòmica de l'empresa era el menys important...

EL TANCAMENT ADMINISTRATIU

Victorino Anguera, Governador Civil de Girona, va dir: «Puesto que os gustan tanto las democracias, os vamos a combatir con las mismas armas que usan esas democracias». Ell recordava el cas d'Al Capone, al qual empresonaren per delictes de llibres comptables, en no poder-ho fer per la seva activitat de «gàngster». Victoriño era un home molt llest...

La Llei Fraga de Premsa i Impremta exigia que les publicacions periòdiques fossin editades per una «empresa periodística». I per quedar clar que existia aquesta mena d'empresa, l'editora havia de tenir una

tota vegada que no cobrava ningú i tot es feia amb voluntarisme.

Així que l'únic motiu legal pel tancament ordenat, tot primer pel Ministeri i després pel Consell de Ministres, va ser la inexistència d'una «plantilla» professional. Culpa exclusiva: no cobrar salaris ni pagar-ne seguretat social...

Aquest argument tan feble i capció no va convèncer, però, al Tribunal Suprem, que al cap d'uns anys va ordenar la reobertura del setmanari.

DARRERA ETAPA PROFESSIONAL

POLIZA DE OPERACIONES AL CONTADO

IMPUESTO GENERAL SOBRE TRANSMISIONES PATRIMONIALES Y ALTOS JURIDICOS DOCUMENTADOS - LEY 18 JUN 1958

7.ª CLASE 0812553

En GIRONA a 6 MAR 1970

Por la presente Poliza intransferible (Paga) (Paga)

señalada (PAGA) =

a quien se le reconociera la legitima propiedad de los libros que se relacionan, ha adquirido con una intervención preterminada,

5.637,50 (5.637,50) =

al cambio de 100 pesetas = 56.375,00 pesetas de la CLASE (PAGA) (PAGA) =

Por los efectos	Derechos	Impuesto	Total Compensado
5.637,50	12,50	37,50	5.637,50

El Crédito Catalán de Comercio

Operación efectuada por orden de 3.119.000 =

Una pòlissa acreditativa de la propietat de cinc accions de **PRESENCIA**, S.A.

A baix, Lluís G. Taberner, Joan Ribas i Narcís-Jordi Aragó durant una entrevista amb Joaquim Ruiz-Giménez.

En tornar-se a editar el setmanari, havia passat massa temps. Però es va professionalitzar, amb el nomenament d'un gerent i establint una mínima retribució al director. El domicili passà al carrer de la Força, i es va entrar -amb tot plegat- en una etapa de normalitat.

Però més endavant, amb la caiguda de la Dictadura, i l'inici d'*El Punt* com a diari en català, quedaria tocada definitivament l'existència de **PRESENCIA** com a revista autònoma. Passà a editar-se com a suplement dominical d'*El Punt* i altres diaris. El seu llarg i solitari camí havia donat bon fruit.

Joan Ribas i Feixas és assessor d'empreses i ex-administrador de **PRESENCIA**.

